

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. Eugeniu Carada, nr. 3, Sector 3, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

COMUNICAT DE PRESĂ

În ultima perioadă, Avocatul Poporului a primit un număr de peste 1990 petiții, majoritatea cu un conținut identic, prin care i s-a solicitat să sesizeze Curtea Constituțională cu excepțiile de neconstituționalitate ale prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 38/2012 pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

De asemenea, unii petiționari au solicitat Avocatului Poporului să sesizeze Curtea Constituțională în privința neconstituționalității hotărârilor de revocare din funcție ale președinților Senatului și Camerei Deputaților, precum și a Avocatului Poporului, iar alții au cerut inițierea procedurii de dizolvare a Partidului Social Democrat, a Partidului Național Liberal și a Partidului Conservator.

Față de aceste solicitări, Avocatul Poporului comunică următoarele:

1. Referitor la solicitările adresate Avocatului Poporului pentru sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 41/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, act normativ în temeiul căruia demiterea Președintelui României este aprobată dacă a întrunit majoritatea voturilor valabil exprimate ale cetățenilor care au participat la referendum, precizăm următoarele:

Potrivit art. 58-60 din Constituție și a art. 1 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, rolul Avocatului Poporului este acela de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice.

În vederea realizării acestui scop, Avocatul Poporului a fost investit cu o serie de prerogative, printre care, după revizuirea Constituției în anul 2003, și cu posibilitatea sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor, în temeiul art. 146 lit. d) din Constituție raportat la art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Este evident că prin această importantă atribuție, Avocatul Poporului dispune de o pârghie serioasă și eficientă pentru îndeplinirea rolului său constituțional.

Deși nici Constituția și nici legea sa organică nu reglementează cazurile în care se ridică excepția de neconstituționalitate, se poate concluziona că rațiunea acestei investiții circumscrie obiectivele excepției la funcția constituțională a Avocatului Poporului - apărarea drepturilor și libertăților cetățenești.

Prin posibilitatea sesizării Curții Constituționale nu s-a urmărit ca instituția Avocatul Poporului să fie transformată într-un arbitru între autoritățile publice și nici să se substituie Curții Constituționale sau Parlamentului. Tocmai din acest motiv, Avocatul Poporului are latitudinea de a stabili cazurile în care poate să intervină.

Or, din analiza petițiilor prin care a fost sesizat Avocatul Poporului nu rezultă că ne-am afla în situația încălcării drepturilor cetățenești de către autoritățile administrației publice, chiar dacă se invocă încălcarea dreptului la vot, prevăzut de art. 36 din Constituție. Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2012 reglementează, în special, aspecte referitoare la organizarea referendumului, fără a se afecta exercitarea dreptului la vot.

Mai mult, petițiile formulate vizează în special raporturile dintre autoritățile publice, aspecte ale funcționării democrației constituționale care presupun o analiză și o abordare cu predilecție politică, ceea ce ar obliga Avocatul Poporului să-și depășească poziția sa de neutralitate și de obiectivitate și să se implice în controverse partizane.

Poziția Avocatului Poporului față de celelalte autorități publice este stabilită de art. 2 alin. (1) și (2) din Legea nr. 35/1997 republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia ***instituția Avocatul Poporului este o autoritate publică autonomă și independentă față de orice altă autoritate publică, în condițiile legii. În exercitarea atribuțiilor sale, Avocatul Poporului nu se substituie autorităților publice.***

În temeiul reglementării legale menționate, Avocatul Poporului nu-și poate exercita atribuțiile decât în limitele constituționale și legale stabilite în vederea îndeplinirii rolului său de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice, fără a se substitui altor autorități publice, care, la rândul lor,

trebuie să-și îndeplinească propriile atribuții, astfel cum sunt acestea reglementate în legislația în vigoare.

Este semnificativ faptul că, jurământul pe care trebuie să-l depună Avocatul Poporului, cu prilejul investirii lui, cuprinde obligația acestuia de a apăra drepturile și libertățile cetățenilor și de a-și îndeplini cu bună-credință și imparțialitate atribuțiile.

În acest context, Avocatul Poporului trebuie să fie imparțial și obiectiv, fără a se angaja ca arbitru în diferendele cu nuanță politică dintre instituțiile statului, rolul său fundamental fiind, așa cum am precizat mai sus, acela de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile lor cu autoritățile administrației publice.

Pe de altă parte, în privința criticilor referitoare la referendum menționăm că, în decursul ultimilor ani, Legea nr. 3/2000 a suferit mai multe modificări, inclusiv printr-o Ordonanța de urgență a Guvernului anterior (nr. 103/2009), în privința căreia nu s-a invocat excepția de neconstituționalitate față de art. 115 din Constituție.

În plus, la data primelor solicitări adresate Avocatului Poporului, la Curtea Constituțională se afla deja o sesizare de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului, al cărui text era în mare parte asemănător cu cel cuprins în art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 41/2012, asupra căreia Curtea Constituțională urma să se pronunțe, fără a fi sesizată de Avocatul Poporului.

În urma obiecției de neconstituționalitate menționate mai sus, prin Decizia nr. 731 din 10 iulie 2012, Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul că Legea pentru modificarea art. 10 din Legea nr. 3/2000 este constituțională, în măsura în care asigură participarea la referendum a cel puțin jumătate plus unul din numărul persoanelor înscrise în listele electorale permanente.

Pentru toate aceste considerente, Avocatul Poporului a apreciat că nu este cazul sesizării Curții Constituționale.

Cu privire la forma anterioară a textului art. 10 din Legea nr. 3/2000, ni se pare important să subliniem că Avocatul Poporului a fost sesizat cu o cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a aceluși text de lege de către un reprezentant al Uniunii Social Liberale, însă nici în acest caz, Avocatul Poporului nu a dat curs solicitării formulate, pentru aceleași considerente și motivații expuse mai sus.

Cât privește amenințările adresate Avocatului Poporului pentru îndeplinirea într-un anumit fel a atribuțiilor sale legale apreciem că, o asemenea manieră nu este admisibilă în cadrul relațiilor cu instituțiile publice, iar astfel de amenințări pot face ele însele obiectul unei răspunderi penale. Aceasta,

cu atât mai puțin cu cât, art. 2 alin. (3) din Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prevede că Avocatul Poporului nu poate fi supus nici unui mandat imperativ sau reprezentativ și nimeni nu îl poate obliga pe Avocatul Poporului să se supună instrucțiunilor sau dispozițiilor sale.

2. Referitor la solicitările adresate Avocatului Poporului, privind sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 38/2012 pentru modificarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, act normativ, prin care a fost eliminată din conținutul art. 27 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 sintagma „hotărârile plenului Camerei Deputaților, hotărârile Senatului și hotărârile plenului celor două camere reunite ale Parlamentului”, Avocatul Poporului apreciază că nu există temeiuri pentru sesizarea directă a Curții Constituționale, pentru aceleași motive prezentate mai sus, referitoare la rolul Avocatului Poporului, autonomia, independența și imparțialitatea instituției.

De asemenea, și în privința Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 38/2012, la data primelor petiții adresate Avocatului Poporului privind neconstituționalitatea actului normativ menționat, la Curtea Constituțională se afla deja o sesizare de neconstituționalitate referitoare la Legea pentru modificarea alin. (1) al articolului 27 din Legea nr. 47/1992, al cărui text era identic cu cel cuprins în articolul unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 38/2012, asupra căruia Curtea Constituțională urma să se pronunțe, fără a fi sesizată de Avocatul Poporului.

În urma obiecției de neconstituționalitate menționate mai sus, instanța de contencios constituțional s-a pronunțat prin Decizia nr. 727 din 9 iulie 2012 referitoare la sesizarea de neconstituționalitate a Legii pentru modificarea alin. (1) al art. 27 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, constatând că soluția legislativă care exclude de la controlul de constituționalitate hotărârile Parlamentului care afectează valori și principii constituționale este neconstituțională.

3. Referitor la hotărârile de revocare din funcție ale președinților Senatului și Camerei Deputaților, precum și a Avocatului Poporului, precizăm că, Avocatul Poporului nu are competența legală de a ataca hotărârile Parlamentului, nefiind investit cu o asemenea prerogativă. În acest context, menționăm că, potrivit art. 15 alin. (4) din Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, nu fac obiectul activității instituției Avocatul Poporului și vor fi respinse fără motivare petițiile privind actele emise de Camera Deputaților, de Senat sau de Parlament, actele și faptele deputaților și senatorilor.

De altfel, cu privire la hotărârile menționate, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Deciziile nr. 728/2012 și nr. 729/2012, respectiv prin Decizia nr. 732/2012, în sensul respingerii ca inadmisibile a sesizărilor de neconstituționalitate având aceste obiecte.

4. Referitor la solicitările adresate Avocatului Poporului pentru inițierea procedurii de dizolvare a Partidului Social Democrat, a Partidului Național Liberal și a Partidului Conservator, Avocatul Poporului nu are asemenea atribuții legale. În acest sens, menționăm că, dizolvarea unui partid politic se realizează, potrivit art. 44 din Legea partidelor politice nr. 14/2003, prin hotărâre pronunțată de Curtea Constituțională pentru încălcarea art. 40 alin. (2) și (4) din Constituție sau prin hotărâre pronunțată de Tribunalul București, în celelalte cazuri.

*

* *

Prezentul comunicat de presă reprezintă și răspunsul instituției la toate petițiile primite, care va fi publicat pe pagina noastră de internet (www.avpoporului.ro) și difuzat prin mass-media. Adresăm tuturor celor care ne-au sesizat rugămintea să înțeleagă și să accepte această modalitate de răspuns, întrucât o corespondență individuală ar fi aproape imposibilă, ca urmare a numărului mare de petiții.

p. Avocatul Poporului

Prof. univ. dr. Valer Dorneanu

București, 18 iulie 2012